N' 37.

Warszawa

$\frac{4}{16}$ września 1868 r.

Wychodzi
w każdą środę.

Redakcja przy ulicy Nowy Świat
Nr. 28.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Targi pieniężne są niespokojne, jak gdyby oczekiwały ważnego jakiego faktu: chwytają najmniejszy pozór, zżymają się za lada pogłoską, —czego już od pewnego czasu nie czyniły. Tak np. samo milczenie *Monitor*'a, a w końcu bierne podanie wiadomości o pruskiém jakoby rozbrojeniu, tłumaczone jest w duchu wprost przeciwnym pokojowi. Ów pozór rozbrojenia (rospuszczenie rezerw i odroczenie poboru rekrutów) ma być manewrem, w niczém nie zmniejszającym gotowości wojennéj, a tylko dającym pożądaną oszczędność na budżecie. Myśl tę wypowiada i *Constitutionnel;* ale co więcéj wyraża się ona w rosporządzeniach rządu francuskiego, który przeciwnie powołuje rezerwy i urlopowanych, wcale nie troszcząc się o oszczędności. Wreszcie dziennikarstwo francuskie, z małym wyjątkiem, przepowiada wojnę zaczepną. Z drugiéj strony o usposobieniu wojenném Prus twierdzą coraz mocniéj; sam nawet Bismark, dotąd dla Francji przyjazny, miał się wyrazić, że skoro już wojna stała się nieuniknioną, im prędzéj się zacznie, tém lepiéj; że Prusy powinny działać zaczepnie zajmując Baden i obsadzając Rastadt.

Zresztą karabiny pruskie masami przewożone są do Rumunji, a francuskie Chassepot'y do Włoch. Powstanie bulgarskie, samo przez się słabe, budzi jednak obawy, jako symptom położenia na Wschodzie.

W obec takiego stanu rzeczy, ani myśleć o powrocie zaufania w świecie finansowym, przemysłowym i handlowym. Bilans banku francuskiego jest pod tym względem dobrą skazówką: fundusz metaliczny=1.314 milj.; portfel 487/m.; rachunki bieżące 500/m. Nawet papiery giełdowe cofają się; renta obniżyła się o 70 centimów (70,20).

We Włoszech kwestja rzymska znowu zaczyna poruszać opinję publiczną. Prasa, nawet rządowa, domaga się opuszczenia Rzymu przez Francuzów, a to tém śmieléj, że byłoby to prostém wykonaniem konwencji wrześniowéj (1864 r.), ze strony Włoch wiernie wykonanéj.

Giełda warszawska notuje bardzo małe różnice, jak w papierach publicznych tak i w wexlach. Wywóz zboża skierował się więcéj do Cesarstwa niż za granicę, stąd wypada że się posiłkujemy przesyłkami.

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 7—12 września 1868 r.

	Stopa %	RÓWNIA (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Poniedz. 7 wrześ. święto	Wtorek 8 święto	Środa 9	Czwar 10	Piątek 11 święto	Sobota 12	Stosunek do równi na 100
		R	u	b	l	e			
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 150. 500).	4	100	.	.	.	.	.	.	.
Polskie. Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup..	4	75	.	.	.	102,50	.	.	$136^{2}/_{3}$
Polskie. Cert. ban. na obl. cz. *A* (z.300) z kup	5	45	.	.	.	51,25	.	.	$113^{5}/_{6}$
Polskie. „ „ „ *B* (z. 200)	0	30	.	.	.	27	.	.	90
	5	30	.	.	.	33	.	.	110
Polskie. Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	100	.	.	.	*58	.	.	*58
Polskie. Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	.	.	68,15	67,90	.	67,90	$67^{9}/_{10}$
kupon............	.	.	.	.	.	.	.	$1,13^{1}/_{8}$	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)............	5	100	.	.	81,50	81,50	.	.	$81^{1}/_{2}$
Ruskie. Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	.	.	134	134,33	.	135	135
Ruskie. „ „ z 1866 r.....	5	.	.	.	133,50	133,67	.	133,75	$133^{3}/_{4}$
Ruskie. Metaliki (300) lutowe	4	100	.	.	100,33	100,33	.	100,33	$100^{1}/_{3}$
Ruskie. Metaliki (300) sierpniowe	4	100	.	.	100	100	.	100	100
Ruskie. Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)..	5	100	.	.	.	86,75	.	.	$86^{3}/_{4}$
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (3⁰ 75. 150. 750. 3000).	4	100	.	.	85,50	85,50	.	85,67	$85^{1}/_{3}$
Polskie. „ „ „ ser. 2	4	100	.	.	78,83	79	.	78,80	$78^{4}/_{5}$
kupon............	.	.	.	.	.	.	.	$0,88^{8}/_{9}$	.
Polskie. Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	*66,50	.	.	$*110^{5}/_{6}$
Polskie. „ „ W-B. (100. 150) ...	4	100	.	.	.	59,75	.	59,67	$59^{2}/_{3}$
Polskie. „ „ Teresp. (100).....	5	100	.	.	90,50	90,50	.	91	91
Polskie. Obligacje „ „	5	100	.	.	88,50	88,50	.	88,50	$88^{1}/_{2}$
Polskie. Akcje „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	.	.	.	122	.	.	$97^{3}/_{5}$
Rus. Obligacje „ „	$4^{1}/_{2}$	100	.	.	.	.	.	.	.
2. Wexle.									
Berlin........(Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	.	.	107,70	$107,77^{1}/_{2}$	.	107,70	116
Gdańsk....... (100) „	.	92,857	.	.	.	.	.	.	.
Hamburg.....(M. B. 300) „	.	140,855	.	.	.	.	.	.	.
Londyn....... (Ł. 1) 3 „	.	6,304	.	.	7,38	7,39	.	$7,39^{1}/_{2}$	$117^{1}/_{3}$
Paryż........(Fran. 300) 2 „	.	75,214	.	.	87,60	87,75	.	87,90	$116^{5}/_{6}$
Wiedeń....... (Gul. 150) „	.	92,857	.	.	$96,07^{1}/_{2}$	96	.	.	$103^{2}/_{5}$
Petersburg....(Rub. 100) 1 „	.	100	.	.	.	99,50	.	.	$99^{1}/_{2}$
3. Monety.									
Półimperjał..................	.	5,15	.	.	.	6,02	.	.	$116^{9}/_{10}$
Napoleondor..................	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski............	.	3	.	.	.	3,42	.	.	114
Rubel srebrny................	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski.................	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	.
Gulden austrjacki (papierowy)	.	0,62.906	.	.	.	.	.	.	.

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Londyn.	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.	Amsterd.
bankowa:	6⁰/₀	2	$2^{1}/_{2}$	4	4	$2^{1}/_{2}$	3
giełdowa:	—	$1\ (1^{1}/_{2})$	$1^{3}/_{4}\ (2^{1}/_{4})$	4	$2^{3}/_{4}$	$1^{3}/_{4}\ (2)$	3

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 5 września	w ciągu tygodnia przyb. (+) ub. (—)	w d. 12 września
	r u	b l	i
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Warsz.	939.074, 49	+ 139.778, . — 112.891, 16	965.961, 33
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Łodzi. .	350.997, 25	+ 19.831, 98½ — 20.902, 83	349.926, 40½
1. Skup: Portfel wexli kraj. w Włocł.	320.285, 22	.	320.285, 22
1. Skup: Portfel „ zagranicznych	149.312, 56	+ 121.194, 21 — 95.580, .	174.926, 77
2. Zaliczenia na papiery publiczne ...	645.375, .	+ 12.565, . — 44.539, .	613.401, .
3 „ na zast. towarów (a) wełny .	344.089, 46	+ 6.693, 24 — 52.980, 24	297.802, 46
3 „ na zast. towarów (b) in. tow.	298.742, 86	+ 1.024, 12 — 22 836, 02	276.930, 96
4. „ „ kosztowności	788.996, 80½	+ 4.428, 77 — 6.032, 77	787.392, 80½
5. Otwarte kredyta	4.753.670, 11½	+ 358 834, 05½ — 395.479, 18½	4.717.024, 98½
6. Kasa: Monety srebrne	2.603.332, 10½	— 1.203, 93½	2.602.101, 17
6. Kasa: „ złote	43.866, 57½	.	43.866, 57½
6. Kasa: Bilety Banku Polskiego	983.800, .	+ 11.600, .	995.400, .
6. Kasa: „ Kred. Cesarstwa	1.283.126, .	+ 202.645, .	1.485.771, .
Łącznie (6)	4.914.124, 68	+ 213.014, 06½	5.127.138, 74½

BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,

w d. 3/4 września 1868 r.

STAN CZYNNY

	B. francuski.	B. angielski
	f r a n	k ó w
Fundusz metaliczny	1.314 298725	521.166325
Portfel	487.617138	405.998250
Zaliczenia na złoto i rozm.	57.050274	
Pożyczki na zast. pap. publ. akcij, oblig. i in.	85.689600	344.753275
Dług skarbu i inne wart..	162.342849	375.000000
	2.106.998586	1.646.917820

STAN BIERNY

	B. francuski.	B. angielski.
	f r a n	k ó w
Bilety w obiegu	1.238.949459	607.677625
Przekazy z term. kilkod.	35.860934	13.825675
Rachunki bieżące prywatne	500.405358	489.443250
Rachunki bieżące skarbowe	99.166836	81.860365
Kapitał zakładowy	182.500000	363.825000
Zysk do kapit. doliczony	7.044776	
Inne bierniki	43.701332	90.285905
	2.106.998586	1.646.917820

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— **Losowanie listów likwidacijnych.** W d. 1, 2 września odbyło się (5-te z kolei) losowanie listów likwidacijnych, przypadających do spłacenia od 1 grudnia r. b.

Wyciągnięto listów:

I. po	1000 r. sztuk	227	na rubli	227000
II. —	500	„	298	„	149000
III. —	250	„	496	„	124000
IV. —	100	„	1400	„	140000
Razem		„	2421	„	640000

Listy wylosowane, których wykaz drukiem ogłoszony został, składane być winny z 11 kuponami; wartość brakujących kuponów potrąca się.

— **Podatek od nieruchomości miejskich w Cesarstwie ruskiém.**

Ukazem z d. 1 stycznia 1863 r. ustanowiony został (i wprowadzony w wykonanie od 1 lipca tegoż roku) podatek skarbowy od majątków nieruchomych w miastach i miasteczkach europejskiéj części Cesarstwa,— przyczém zniesione zostało istniejące do owego czasu pogłówne (t. z. poduszne) od mieszczan i pewne miejscowe opłaty, wzamian pogłównego do osób w miastach przypisanych zaregulowane.

Podatek ten przedstawia wiele interesu, — raz jako podatek *ogólny majątkowy*, będący dla podatników miejskich podobnym regulatorem, jakim jest *income tax* angielski dla podatników całego kraju; powtóre z powodu przyjętego *systemu roskładowego*; a nakoniec jako fakt statystyczny, dający pojęcie o względnéj *zamożności miast* rozmaitych miejscowości.

Podajemy tu w krótkości treść samej ustawy, a następnie zatwierdzony obecnie roskład tego podatku na gubernje na rok 1869.

I. Treść ustawy.

1. Podatek reguluje się do wszystkich własności nieruchomych (budowli, ogrodów, placów i t. p.) prywatnych w obrębie miasta położonych, oraz do instytutowych (instytucij ziemskich, religijnych, naukowych i in.), jeśli te dochód dzierżawny przynoszą. Wyłączają się zaś od podatku majętności rządowe i instytutowe dochodu nieczyniące.

2. Ilość podatku na każdą gubernję, oznacza się rocznie na zasadzie danych statystycznych, drogą prawodawczą, — przez ukaz zatwierdzający zdanie Rady Państwa.

3. Roskład téj sumy w gubernji na oddzielne miasta dopełnia się w ministerstwie finansów, następnie komunikuje się władzom gubernjalnym do opinji, a wreszcie przez Radę Państwa przedstawia się do Najwyższego zatwierdzenia.

4. Roskład sumy na każde miasto przypadającéj pomiędzy pojedyńcze nieruchomości porucza się osobnéj komisji czyli *delegacji roskładowéj* przez samych właścicieli miejskich z ich grona obieranéj. Za podstawę roskładu służy oszacowanie oddzielnych nieruchomości —albo już istniejące jako zasada do poboru opłat miejskich i kwaterunkowych (jeśli je delegacja za słuszne uzna), albo też przez samą delegację dopełnione. Na téj podstawie cały kontyngens miasta roskłada się w stosunku do wartości oddzielnych posiadłości; wszakże delegacji służy prawo, ze względu na szczególne okoliczności, zmniejszać podatek dla niektórych posiadłości, nie naruszając ogólnéj cyfry na miasto oznaczonéj.

5. Roskład taki ogłasza się drukiem, albo przez wywieszenie w magistracie (dumie v. ratuszu), po czém w ciągu miesiąca każdemu podatnikowi wolno reklamować. Następnie, po uwzględnieniu reklamacij przez delegację, magistrat sprawdza roskład, rospatruje reklamacje i po uregulowaniu w razie potrzeby, zatwierdza roskład ostatecznie, a zachowując jeden exemplarz u siebie, drugi komunikuje Izbie skarbowéj.

6. Pobór podatku dokonywa się przez kasy powiatowe, a gdzie ich nie ma—przez magistraty.

7. Podatek ciąży każdego podatnika osobiście bez solidarnéj odpowiedzialności gminy.

8. Zaległość odzyskuje się z doliczeniem kary 1% miesięcznie. Po 3-ch miesiecach zalegająca majętność ulega opisowi, po 5-u—nadzorowi skarbowemu, a po 7-u — sprzedaży (w całości lub w części). Po sporządzeniu opisu właściciel może jeszcze uwolnić się od wywłaszszenia, wnosząc zaległość z dopłatą 2% na zwrot kosztów opisu, oszacowania, ogłoszeń i t. p.

9. Magistraty władne są uwalniać od podatku posiadłości bezdochodne, których właściciele nie mają w innych źródłach zabespieczenia swego utrzymania, z tém jednak, ażeby ogólny kontyngens miasta nie był zmniejszony, i aby podobne decyzje magistratu komunikowane były delegacji roskładowéj przed ostateczném uregulowaniem roskładu.

10. Nowe budowle w ciągu 2-ch lat od ich wystawienia nie płacą podatku. Budowle zniszczone skutkiem pożaru lub innych klęsk losowych wykreślają się z list podatkowych, a ciążące na nich zaległości zostają umorzone.

II. Roskład podatku od nieruchomości miejskich na gubernje—na rok 1869.

(*Ukaz z d. 15 lipca 1868 r.*)

Gubernje	suma podatku rubli	Gubernje	Suma podatku rubli
1. Petersburska	354.960	26. Podolska	27.060
2. Moskiewska	192.550	27. Jarosławska	26.840
3. Chersońska	111.070	28. Witebska	25.700
4. Kijowska	83.330	29. Riazańska	25.450
5. Ekaterynosławska	80.060	30. Penzeńska	25.130
6. Saratowska	68.470	31. Mohilewska	24.350
7. Charkowska	59.530	32. Kowieńska	23.500
8. Orłowska	58.120	33. Permska	21.500
9. Wołyńska	57.580	34. Samarska	21.050
10. Liflandzka	49.360	35. Włodzimirska	21.020
11. Tambowska	46.610	36. Kurlandzka	20.330
12. Twerska	43.740	37. Nowogorodzka	19 570
13 Połtawska	40.020	38. Smoleńska	18.020
14. Tulska	39.620	39. Kostromska	16.110
15. Kazańska	37.910	40. Stawropolska	14.440
16. Tawrycka	37.910	41. Wiatska	14.200
17. Czernigowska	36.180	42. Estlandzka	13.960
18. Kurska	33.070	43. Pskowska	13.600
19. Niżegorodzka	31.580	44. Ufimska	13.230
20. Grodzieńska	30,250	45. Orenburska	11.840
21. Woroneżska	29.890	46. Wołogodzka	10.630
22. Mińska	29.470	47. Archangielska	10.000
23. Wileńska	29.070	48. Simbirska	10.000
24. Kałużska	29.030	49. Ołoniecka	4.540
25. Astrachańska	27,080	Razem	2.065.530

W drukarni Gazety Polskiéj.

Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.